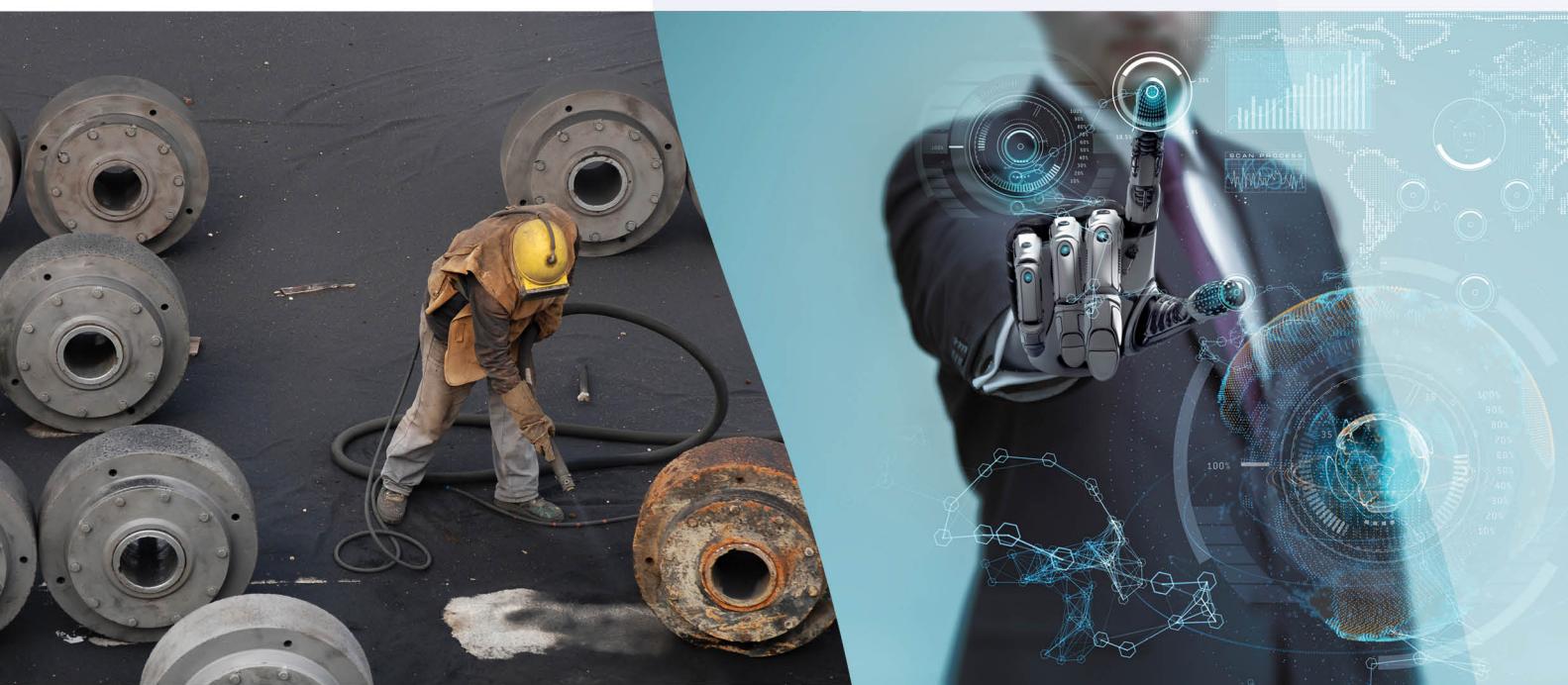

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu

Sažetak Godišnje izvješće za 2017. godinu

Europe Direct je usluga koja vam omogućuje pronaći odgovore na pitanja o Europskoj uniji

Besplatni telefonski broj (*):
00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Više informacija o Europskoj uniji dostupno je na internetu (<http://europa.eu>).

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2018.

ISBN 978-92-9496-880-7

ISSN 2314-9280

doi:10.2802/0

Kataloški broj TE-AF-18-001-HR-N

© Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu, 2018.
Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Fotografije

Naslovna stranica: © European Communities, 1996 Source EC - Audiovisual Service,

© Rawpixel Ltd, © Milorad Drca, © SHUTTERSTOCK/ Willyam Bradberry

Godina 2017. bila je važna za Europsku agenciju za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) i za Europsku uniju (EU). U godini u kojoj je proslavljena 60. obljetnica potpisivanja Ugovora iz Rima, Jean-Claude Juncker, predsjednik Europske komisije, njavio je [Europski stup socijalnih prava](#). EU-OSHA podržava taj stup, koji je usmjeren na jednake mogućnosti, uključiv rast i pravedne uvjete rada, uključujući pravo na sigurna, zdrava i dobro prilagođena mesta rada. Agencija je tijekom godine organizirala nekoliko velikih događaja, uključujući [sastanak na vrhu za kampanju Zdrava mjesta rada za sve uzraste](#). Održana je i [konferencija o alatima za procjenu rizika za mikropoduzeća i mala poduzeća](#), organizirana zajedno s Europskom komisijom, kako bi se raspravilo o vrijednosti projekta Agencije u pogledu [internetske interaktivne procjene rizika \(OIRA\)](#) i razmijenile dobre prakse u provedbi alata OIRA. EU-OSHA predstavila je i najnovije rezultate svojeg projekta u pogledu [troškova i koristi za sigurnost i zdravlje na radu \(OSH\)](#) na [Svjetskom kongresu o sigurnosti i zdravlju na radu](#) u Singapuru, te je kroz mnoge aktivnosti za podizanje razine svijesti koje je organizirala pokazala svoju kontinuiranu predanost [Planu djelovanja za karcinogene tvari](#). Još jedan istaknuti događaj u 2017. bio je primanje [Nagrade Europskog ombudsmana za dobру upravu](#).

1 Predviđanje promjena

Dvogodišnja studija predviđanja „[Novi rizici i rizici u nastajanju za zdravlje i sigurnost na radu povezani s informacijskom i komunikacijskom tehnologijom \(IKT\) do 2025.](#)“ nastavljena je i u 2017. Cilj je pružiti informacije tvorcima politika na razini EU, vladama država članica i socijalnim partnerima o utvrđenim novim rizicima i rizicima u nastajanju, kao i poticati raspravu o politikama i mjerama kojima bi se moglo spriječiti takve rizike ili upravljati njima.

Izvješće koje proizlazi iz tog projekta, kojim se istražuju mogući budući scenariji za 2025. u odnosu na utjecaj digitalizacije gospodarstva na zdravlje i sigurnost na radu, objavljeno je 2017.: [Ključni trendovi i pokretači promjena povezani s informacijskim i komunikacijskim tehnologijama i lokacijom rada](#). Završno izvješće, sažetak, knjižica i skice kojima se prikazuju četiri scenarija objavit će se 2018.

Projektom predviđanja rad posredovan digitalnim platformama prepoznat je kao rastuće područje interesa. Izvješće o toj temi, [Reguliranje učinka internetskog gospodarstva na sigurnost i zdravlje na radu](#), objavljeno je kao odgovor na snažan interes dionika EU-OSHA-e.

Nakon prezentacija i rasprava s [nacionalnim središnjicama EU-OSHA-e](#), u srpnju 2017. objavljene su revidirane verzije dvaju stručnih preglednih radova, o [3D ispisu](#) i [tehnologiji praćenja na mjestu rada](#).

2 Činjenice i brojčani podatci

2.1 ESENER

Rad na drugom izdanju Europskog istraživanja poduzeća o novim rizicima i rizicima u nastajanju (ESENER-2), čiji je cilj opisati trenutačno stanje upravljanja zdravljem i sigurnošću na radu na europskim radnim mjestima, završen je 2017. Tijekom godine održani su nacionalni događaji, konferencije i seminari radi promicanja rezultata istraživanja ESENER-2, a završena je i vanjska ocjena istraživanja.

Izvješće o [sudjelovanju radnika u upravljanju sigurnošću i zdravljem na radu](#), temeljeno na rezultatima istraživanja ESENER-2, objavljeno je u travnju 2017. Rezultatima ove kvalitativne analize ustanova iz sedam država članica EU i različitih sektora podržava se povezanost između opredijeljenosti rukovodstva za sigurnost i zdravlje na radu, sudjelovanja radnika i dobrih praksi na mjestima rada. [Sažetak](#) ovog izvješća objavljen je na nekoliko jezika.

Objavljeni su i rezultati vrijedne suradnje između EU-OSHA-e, Eurostata i Eurofounda u izvješću pod naslovom [Zdravstveni i sigurnosni rizici na radu: zajednička analiza triju velikih istraživanja](#). Kombiniranjem rezultata istraživanja ESENER-2, *ad hoc* modula o nezgodama na radu i drugim zdravstvenim problemima povezanim s radom u sklopu istraživanja radne snage u EU i šestog Europskog istraživanja o radnim uvjetima, to je istraživanje obuhvatilo gledišta radnika i poduzeća o sigurnosti i zdravlju na radu radi pružanja cjelovitog pregleda stanja sigurnosti i zdravlja na radu u Europi.

2.2 Pregledi sigurnosti i zdravlja na radu

U 2017. nastavljen je rad na opsežnom projektu kojim se istražuju prakse i politike upravljanja specifične za mikropoduzeća i mala poduzeća u EU. Najnoviji rezultati tog projekta objavljeni su u dvama izvješćima u 2017. U jednom se pruža pregled [načina na koji se sigurnost i zdravlje na radu u mikropoduzećima i malim poduzećima mogu podržati politikama, strategijama i praktičnim mjerama](#), na temelju analize 44 primjera dobre prakse iz 12 različitih zemalja EU. U drugom se opisuju utvrđeni [dobri primjeri upravljanja sigurnošću i zdravljem na radu](#), s pojedinostima, primjerice, o načinu na koji posrednici, tijela i institucije u području sigurnosti i zdravlja na radu podržavaju mikropoduzeća i mala poduzeća upravljanjem sigurnošću i zdravljem na radu. EU-OSHA objavila je te rezultate na nacionalnoj i međunarodnoj razini, uključujući objavu na Svjetskom kongresu o sigurnosti i zdravlju na radu.

Pregled literature, [Rehabilitacija i povratak na posao poslije raka](#), koji proizlazi iz projekta o problemima s kojima se suočavaju osobe koje su preboljele rak te se vraćaju na posao, kao i njihovi poslodavci, objavljen je na Međunarodni dan borbe protiv raka (4. veljače 2017.). Završno izvješće o tom projektu objavit će se u 2018. [Studija izvedivosti o uspostavi istraživanja za mjerenje izloženosti radnika karcinogenim tvarima](#) objavljena je u prosincu. Ranije u godini objavljen je [pregled literature o uporabi pokusnih sustava i sustava upozorenja za otkrivanje bolesti povezanih s radom](#).

EU-OSHA pokrenula je 2017. novi projekt s ciljem pružanja jasnih dokaza o tome da je ulaganje u sigurnost i zdravlje na radu ekonomski isplativo. Izvješće o analizi prve faze tog projekta, [Procjena troškova nesreća i zdravstvenih problema na radu: analiza europskih izvora podataka](#), objavljeno je u ožujku. Nadalje, razvijen je model za približne procjene troškova, kojim se omogućava procjena troškova nesreća i bolesti povezanih s radom na globalnoj razini, razini EU i regionalnoj razini. Te su se procjene upotrebljavale za stvaranje pristupačnog [alata za vizualizaciju podataka o procjeni troškova u području sigurnosti i zdravlja na radu](#), koji je sada dostupan na mrežnoj stranici.

Uoči planirane kampanje za zdrava mjesta rada 2020.–2021. o mišićno-koštanim poremećajima, EU-OSHA počela je planirati novo istraživanje sigurnosti i zdravlja na radu s ciljem boljeg razumijevanja tog važnog pitanja sigurnosti i zdravlja na radu te pronalaženja daljnjih načina sprječavanja mišićno-koštanih poremećaja povezanih s radom.

3 Alati za upravljanje sigurnošću i zdravlјem na radu

[OiRA](#), platforma koja nudi besplatne internetske interaktivne alate koji se mogu upotrebljavati za provođenje procjena rizika na mjestu rada, ključna je za nastojanja EU-OSHA-e da dopre do poduzeća, posebice mikropoduzeća i malih poduzeća, te da im pruža potporu u upravljanju sigurnošću i zdravlјem na radu. Kako bi se posrednicima i drugim dionicima olakšali razvoj i razmjena alata OiRA i povezanih materijala s mikropoduzećima i malim poduzećima te pristup njima, internetska stranica OiRA-e redizajnirana je i ponovno pokrenuta potkraj 2016. te se promicala tijekom 2017. Osim toga, tijekom godine promicao se i novi [promotivni komplet alata](#), koji sadržava alate, uključujući novi film Napo i infografički prikaz, kako bi se dionicima i posrednicima pomoglo u podizanju razine svijesti o OiRA-i te kako bi mikropoduzeća i mala poduzeća češće upotrebljavala te alate. Zajednica OiRA koja se sastoji od 16 nacionalnih i 14 sektorskih partnera na razini EU bila je vrlo aktivna u 2017.: primjerice, objavljeno je 19 novih alata, čime je ukupan broj porastao na 137, a broj procjena rizika izvršenih s pomoću alata povećao se s otprilike 22 000 u listopadu 2016. na gotovo 65 000 do kraja 2017.

4 Podizanje svijesti

4.1 Kampanje

[Kampanja za zdrava mjesta rada za sve uzraste](#) 2016.–2017. bila je vrlo uspješna, u velikoj mjeri zahvaljujući nastojanjima EU-OSHA-inih [nacionalnih središnjica, službenih partnera](#) kampanje i [medijskih partnera kampanje](#).

Jedan od glavnih proizvoda pokrenutih u korist kampanje bio je [alat za vizualizaciju podataka „Sigurniji i zdraviji posao u svakoj dobi“](#), kojim se korisniku omogućuje pronalaženje činjenica i

brojčanih podataka o europskoj radnoj snazi za pojedine države članice i EU u cijelini. [E-vodič „Zdrava mjesta rada za sve uzraste“](#) nastavio se promicati tijekom 2017. te je izrađeno važno izvješće u vezi s kampanjom, [Prema radu u Europi prilagođenom dobi: rad i starenje iz perspektive životnog vijeka prema mišljenju agencija EU](#), u suradnji s [Cedefopom](#), [EIGE-om](#) i [Eurofoundom](#).

U 2017. održano je nekoliko događaja razmjene dobrih praksi, uključujući dvodnevni događaj u Bruxellesu u ožujku, koji je organizirala EU-OSHA i koji je obuhvaćao radionice i plenarne sjednice o sigurnom, zdravom i održivom radu. Događaje su održali i partneri kampanje u svojim prostorima, primjerice, u Italiji i Njemačkoj.

Nagrade za dobru praksu dodijeljene su u Valetti na Malti 26. travnja 2017. Devet organizacija primilo je nagrade, a drugih devet pohvale. Izrađena je [knjižica u kojoj se prikazuju nagrađeni i pohvaljeni primjeri](#) kako bi se podudarala sa svečanošću dodjele nagrada.

Europski tjedan za sigurnost i zdravlje na radu održan je od 23. do 27. listopada, s rekordnim brojem osoba koje su se uključile u aktivnosti kampanje na društvenim mrežama koristeći se hashtagom #EUhealthyworkplaces.

Dvodnevni [sastanak na vrhu za zdrava mjesta rada](#), kojim je završena kampanja 2016.–2017., održan je u Bilbau u studenome. Osim plenarnih sjedница, održane su i četiri interaktivne paralelne sjednice, uz sudjelovanje publike koje se poticalo anketama te pitanjima i odgovorima. Više od 350 izaslanika koji su prisustvovali sastanku na vrhu imalo je priliku razmotriti kampanju, razmijeniti dobre prakse i povezati se.

Još jedna ključna komponenta kampanje 2016.–2017. bio je paket pomoći za europsku kampanju (ECAP), kojim se nacionalnim središnjicama pružila potpora u organizaciji više od 200 aktivnosti povezanih s kampanjom.

Cilj kampanje 2018.–2019., [Zdrava mjesta rada upravljaju opasnim tvarima](#), jest podizanje razine svijesti o rizicima koje predstavljaju opasne tvari na mjestu rada te će se njome promicati kultura sprječavanja rizika. Pripreme za kampanju poduzete su tijekom 2017., uključujući pokretanje stranice za odbrojavanje na [novoj internetskoj stranici kampanje za zdrava mjesta rada](#), a kampanja službeno započinje u travnju 2018.

4.2 Aktivnosti za podizanje svijesti

U studenome 2017. dodijeljena je [filmska nagrada za zdrava mjesta rada](#) zajedničkim pobjednicima: *Prije mosta* Lewisa Wilcoxa (SAD) i *Kornjačin oklop* Tune Kaptana (Njemačka). Još jedan film, *Izvanzemaljac* Morteze Atabakija (Turska), primio je posebno priznanje žirija.

Budući da je bila 20. obljetnica filma Napo, EU-OSHA je izradila poseban logotip obljetnice za internetsku stranicu Napo, a izrađen je i isječak „sretan rođendan“.

Osim dva nova filma o junaku Napu, o [projektu OiRA](#) i o [sigurnosti i zdravlju za profesionalne vozače](#), sigurnost i zdravlje na radu promicali su se za putnike putem kampanje Napo u podzemnoj željezničkoj mreži u Bilbau.

EU-OSHA je sudjelovala u nizu važnih događaja za podizanje razine svijesti u 2017., uključujući Svjetski kongres o sigurnosti i zdravlju na radu u Singapuru u listopadu i 35. A+A Međunarodni kongres i sajam u Düsseldorfu u Njemačkoj.

U pogledu medijske aktivnosti, 2017. je bila aktivna godina za EU-OSHA-u sa 15 novinskih vijesti i priopćenja za tisak, više od 70 članaka i odgovora na zahtjeve medijskih kuća, 858 internetskih isječaka i više od 8 000 objava na društvenim mrežama.

[Korporativna internetska stranica EU-OSHA-e](#) bila je aktivna tijekom 2017. te su na njoj objavljena 64 istaknuta događaja na različitim jezicima i 112 novosti, a posjetilo ju je više od 1,2 milijuna posjetitelja. Dalnjih 14 istaknutih događaja i 18 novinskih članaka objavljeno je na internetskoj stranici kampanje, koja je do kraja 2017. imala više od 95 000 posjetitelja. EU-OSHA nastavila je jačati svoju prisutnost na [Facebooku](#), [Twitteru](#), [LinkedInu](#) i [YouTubeu](#), s gotovo svakodnevnim objavama na društvenim mrežama. Događaj za razmjenu dobrih praksi službenih partnera kampanje, sastanak na vrhu za zdrava mjesta rada i Europski tjedan za sigurnost i zdravlje na radu rezultirali su velikom internetskom aktivnošću.

Višejezičnost je kamen temeljac EU i od ključnog je značaja za uspjeh EU-OSHA-e, tako da je jedan od istaknutih događaja EU-OSHA-e u 2017. bila dodjela [Nagrade Europskog ombudsmana za dobru upravu](#) za zajednički projekt s [EUIPO-m](#) i [Prevoditeljskim centrom EU](#) za razvoj alata za poboljšanje upravljanja prijevodima višejezičnih internetskih stranica.

5 Umrežavanje znanja

EU-OSHA je ponovno formulirala dugoročne ciljeve [OSHwikiјa](#), svoje internetske višejezične enciklopedije s informacijama o sigurnosti i zdravlju na radu. Na platformu su se dodali novi članci, a postojeći su se uređivali tijekom godine.

EU-OSHA je 2017. surađivala s Europskom komisijom u razvoju i pokretanju pilot-verzije informacijskog sustava za sigurnost i zdravlje na radu u cijeloj EU, koji će uključivati prikupljanje i razvrstavanje podataka o nizu pokazatelja povezanih sa sigurnošću i zdravljem na radu, primjerice, o nacionalnim strategijama za sigurnost i zdravlje na radu te nesrećama na radu u EU, što u konačnici rezultira interaktivnom vizualizacijom podataka.

Projekt prikupljanja podataka o strategijama za sigurnost i zdravlje na radu na razini država članica približio se završetku u 2017., s rezultatima koji su se namjeravali uvrstiti u razvoj novog informacijskog sustava za sigurnost i zdravlje na radu.

Dvodnevni seminar o e-alatima za sprječavanje rizika od opasnih tvari održan je u Bilbau u rujnu.

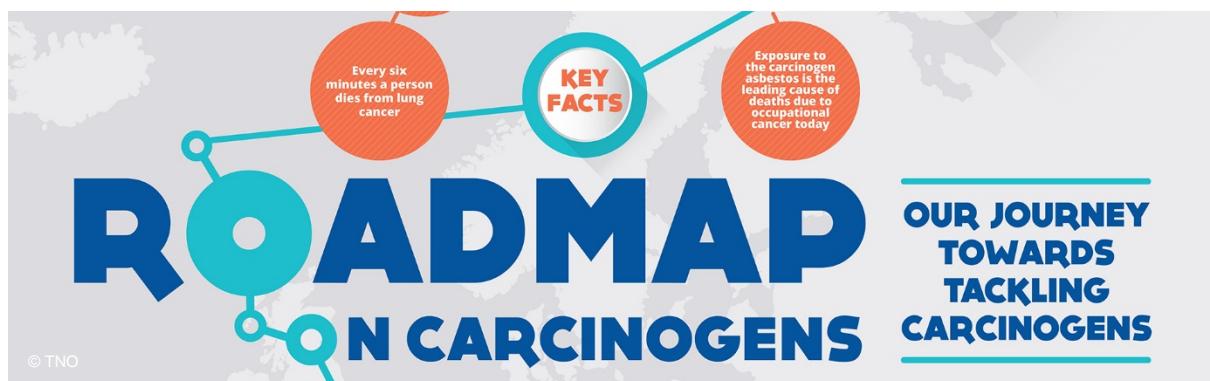
EU-OSHA je u suradnji s Glavnim upravom za zapošljavanje objavila [e-vodič VeSafe](#) o rizicima na radu koje predstavljaju vozila. Ti rizici čine 29% svih nesreća na radu sa smrtnim posljedicama u Europi.

6 Umrežavanje i korporativne komunikacije

U 2017. [Upravni odbor](#) sastao se dvaput i donio nacrt programskog dokumenta za razdoblje 2018.–2020., a [Ured](#) se sastao kako bi raspravio o dugoročnoj usmjerenosti Agencije. EU-OSHA sastala se i sa Savjetodavnim skupinom za primjenu alata i podizanje razine svijesti i Savjetodavnim skupinom o znanjima u području sigurnosti i zdravlja na radu kako bi raspravila o pitanjima kampanje i drugim projektima u tijeku.

EU-OSHA nastavila se umrežavati i poticati bliske odnose s različitim evropskim institucijama i drugim evropskim dionicima tijekom 2017. Agencija u potpunosti podržava stvaranje [europskog stupa socijalnih prava](#), kojim se sigurnost i zdravlje na radu jasno definiraju kao temeljno socijalno pravo te u tom pogledu blisko surađuje s Komisijom. Nadalje, EU-OSHA je 2017. pružila konstruktivan doprinos raspravi o uspostavi Europskog nadzornog tijela za rad, dočekala izaslanstvo zastupnika u EP-u tijekom studijskog posjeta u Bilbau te nastavila namjenjivati sredstva za [Plan djelovanja za karcinogene tvari](#).

EU-OSHA iznimno cjeni dobre radne odnose sa svojim partnerima, primjerice, sa svojim [nacionalnim središnjicama](#) i [Europskom poduzetničkom mrežom \(EEN\)](#). Po prvi put, nacionalne središnjice država Beneluksa održale su zajednički događaj u vezi s kampanjom u Belgiji, a sastale su se i nordijske središnjice kako bi razvile zajedničke regionalne aktivnosti. EU-OSHA je u 2017. nastavila blisko surađivati s EEN-om, a ambasadori EEN-a za sigurnost i zdravlje na radu bit će uključeni u pokretanje i provedbu kampanje za zdrava mjesta rada 2018.–2019.

EU-OSHA pomaže zemljama zapadnog Balkana i Turskoj u integraciji u evropski sustav za sigurnost i zdravlje na radu; financiranje iz Instrumenta prepristupne pomoći obnovljeno je 2017. Sastanci središnjica, ciklusi ospozobljavanja i radionice u okviru te aktivnosti rezultirali su boljim razumijevanjem europskih praksi za sigurnost i zdravlje na radu te su unaprijedili socijalni dijalog u cijeloj regiji.

KAKO DOĆI DO PUBLIKACIJA EU-a

Besplatne publikacije:

- jedan primjerak:
u knjižari EU (<http://bookshop.europa.eu>);
- više od jednog primjerka ili plakati/grafički prikazi:
u predstavništvima Europske unije (http://ec.europa.eu/represent_en.htm),
pri delegacijama u zemljama koje nisu članice EU-a (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hr.htm),
kontaktiranjem službe Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_hr.htm)
ili pozivanjem broja 00 800 6 7 8 9 10 11 (besplatni poziv iz EU-a) (*).

(*) Informacije su besplatne, kao i većina poziva (premda neke mreže, javne govornice ili hoteli mogu naplaćivati pozive).

Publikacije koje se plaćaju:

- u knjižari EU (<http://bookshop.europa.eu>).

Europska agencija za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) pridonosi naporima kako bi Europa bila sigurnije, zdravije i produktivnije mjesto za rad. Agencija istražuje, razvija i distribuiraju pouzdane, uravnotežene i nepristrane informacije o sigurnosti i zdravlju te organizira paneuropske kampanje za podizanje razine svijesti. Ovu Agenciju sa sjedištem u Bilbau u Španjolskoj osnovala je Europska unija 1994. godine, a u njoj zajedno djeluju predstavnici Europske komisije, vlada država članica, udruga poslodavaca i zaposlenika te vodeći stručnjaci iz svih država članica EU i šire.

**Europska agencija
za sigurnost i zdravlje na radu**

12 Santiago de Compostela,
E-48003 Bilbao, Španjolska
Tel.: +34 944358400
Telefaks: +34 944358401
E-pošta: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>